

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНИХ ПОСЛУГ В ЄС У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Лекція 3 курсу «Європейські практики
інвестування зеленого будівництва»

к.е.н, доцент, Вероніка Чала

Jean Monnet
Programme

Пригадайте з минулої теми

- Які види цілей сталого розвитку є?
- На скільки цілей із 17 цілей сталого розвитку має безпосередній вплив зелене будівництво?
- На Ваш погляд, на які цілі впливає зелене будівництво найбільше і на які в найменшій мірі?

БУДІВЕЛЬНІ ПОСЛУГИ

- особливе благо, яке об'єднує в собі різні компоненти:

1. МАТЕРІАЛЬНО-РЕЧОВІ (будівельні матеріали, конструкції, споруди, обладнання)
2. НЕМАТЕРІАЛЬНІ (архітектурні рішення, будівельні технології, проекти тощо).

РИНОК БУДІВЕЛЬНИХ ПОСЛУГ -

складна багатоконпонентна система, що об'єднує ринки комплектного обладнання, матеріалів, інжинірингових та фінансових послуг, будівельних робіт.

ЗАВДЯКИ БУДІВНИЦТВУ відбувається розвиток багатьох інших секторів економіки: машинобудування, дерево- та металообробки, паливно-енергетичного комплексу, транспорту, зв'язку тощо.

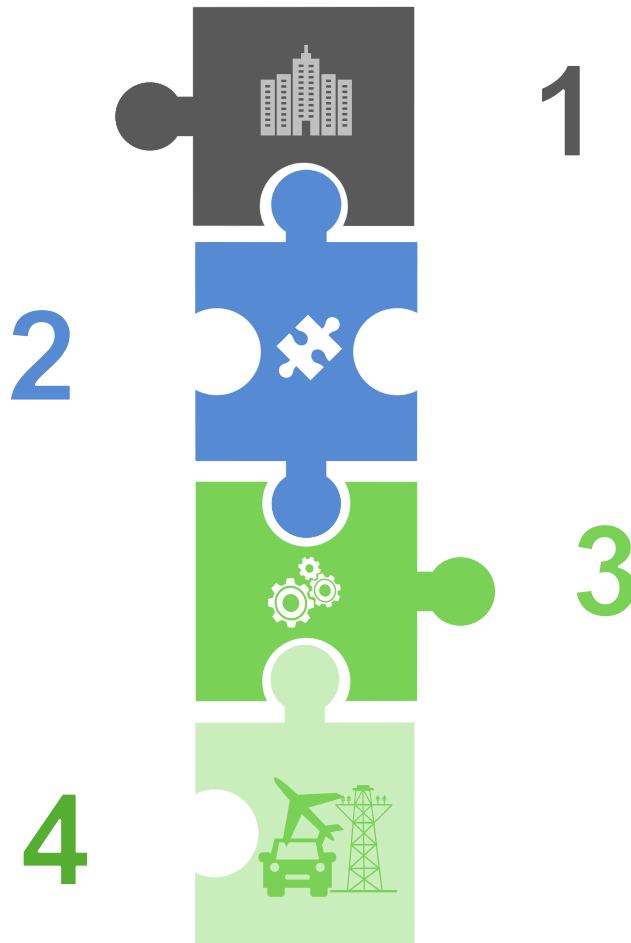
Будівельні послуги за ЄК ООН

РЕКОНСТРУКЦІЯ

додавання додаткової площі або розширення площі будівель і споруд (наприклад, пристрій підвалу); зміна, реновація або істотна заміна конструкцій у будівлях (наприклад, інсталяція нового вбудованого електрообладнання); поліпшення об'єктів ззовні (наприклад, добудова під'їзду, ґанку, гаражу тощо)

БУДІВНИЦТВО ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

будівництво об'єктів, що не належать до будівель і споруд: залізниць, доріг, мостів, аеропортів, очисних споруд, комплексів водопостачання, іригаційних споруд тощо

НОВЕ БУДІВНИЦТВО

створення абсолютно нових споруд, незалежно від того, чи була площа, на якій зводиться будівля, раніше зайнята іншим об'єктом.

РЕМОНТ І ТЕХНІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

будівельні роботи, результатом яких є запобігання достроковому погіршенню стану будівлі та сприяння її нормальному використанню (наприклад, фарбування, заміна покриття даху тощо)

Характеристики будівельного ринку ЄС

Перший сектор : весь ринок будівельних послуг ЄС приблизно на 50 % складається саме з робіт по РЕМОНТУ ТА ТЕХОБСЛУГОВУВАННЮ, а загальний річний прибуток цього сектору становить близько 850 млрд євро

Другим сектором, де задіяні переважно гравці малого та середнього бізнесу, є сектор РЕНОВАЦІЇ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ (під час карантину став потрібний своєрідний «домашній офіс», кошти були, адже люди не могли подорожувати та витратити гроші на відпочинок)

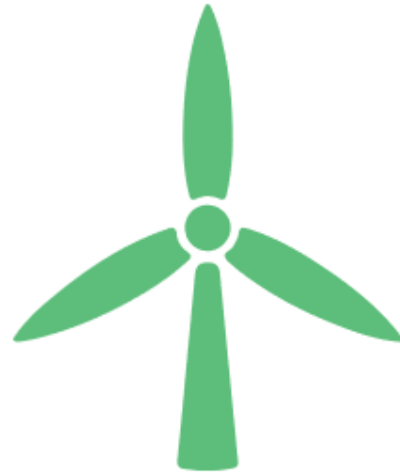
- ✓ дуже сильно фрагментований, на ньому поруч із великими гравцями виступає велика кількість малих (близько 95 % у будівельній галузі ЄС), на їхню долю припадає близько 80 % продукції галузі
- ✓ під час економічних криз попит на ремонт та технічне обслуговування може зрости

На долю найбільших гравців ринку – будівельні ТНК – припадає близько 4,7 %. Як правило, вони являють собою багатопрофільні холдинги (наприклад, HOCHTIEF AG (Німеччина), GRUPO ACS (Іспанія), VINCI (Франція), STRABAG SE (Австрія), Bouygues SA (Франція), Skanska AB (Швеція))

сектори нового будівництва та цивільної інженерії входять у сферу інтересів будівельних ТНК, тоді як середній та малий будівельний бізнес зосереджується на ремонтно-технічних та реноваційних роботах

Виклики зеленого переходу будівництва в ЄС

01

*Висока вартість
впровадження зелених
технологій в будівництво.*

02

*Різні національні
економічні інтереси.*

03

*Відсутність єдиних
стандартів
європейського
будівництва*

ЕВОЛЮЦІЯ законодавства з зеленого будівництва в ЄС

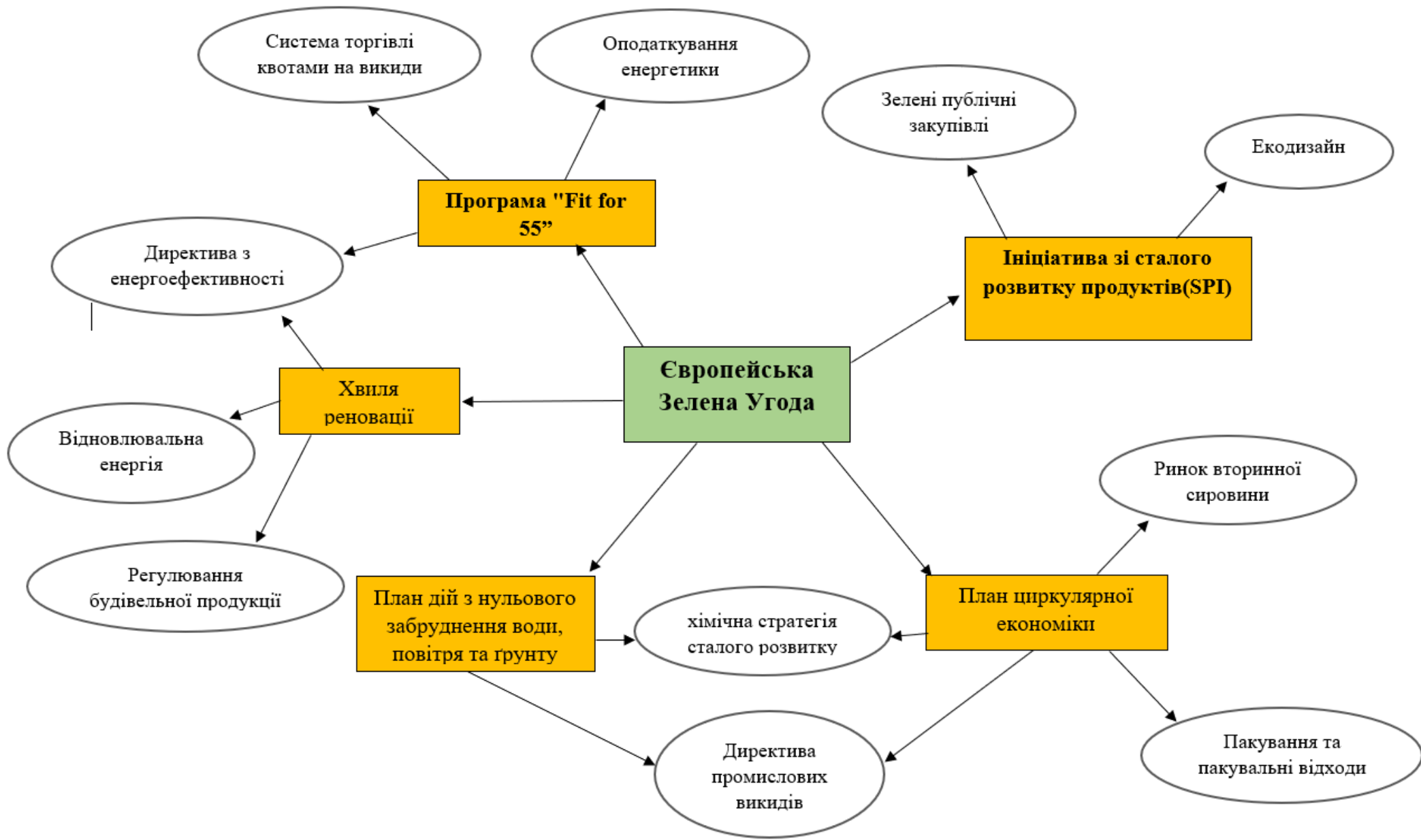
Рік	Назва документу	Принциповий зміст
2005	Програма ЄС “Зелене будівництво” (GBP)	+ Екологізація нового комерційного будівництва
2010	Директива ЄС “Енергетичні показники будівництва” (EPBD)	+ Екологізація нового комерційного та житлового будівництва
2012	Директива ЄС з “Енергетичної Ефективності” (EED)	+ Екологізація всього сектору будівництва, в т.ч. державного та реновація існуючого фонду будівель
2014	Комуніке ЄС “Можливості для ресурсоефективності в будівельному секторі”	
2015	Комуніке ЄС “План дій з циркулярної економіки”	
2016	Комуніке ЄС «Загальна система ключових індикаторів ЄС щодо врахування потреб навколишнього середовища при проектуванні європейських будівель»	+ Стимулювання реалізації концепції циркулярної економіки

Рік	Назва програм	Завдання та орієнтири
2018-2019	Виправлена директивна з енергоефективності будівель (EPBD) + Пакет законів «Чиста енергія для всіх європейців»	Документ містить заходи, які прискорять темпи реконструкції будівель в напрямку більш енергоефективних систем. Це підвищить енергетичну ефективність нових будівель, зробивши їх більш «розумними».
Грудень 2020	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КЛІМАТИЧНИЙ ПАКТ	Має на меті залучення громадян та всі верстви суспільства до кліматичних дій.
Грудень 2020	ЄВРОПЕЙСЬКА ЗЕЛЕНА УГОДА + Хвиля Реновації	Карта дій, які перетворять ЄС на ефективну, стійку та конкурентоспроможну економіку. Визначаючи шляхи перетворення Європи на перший у світі кліматично нейтральний континент до 2050 року
Лютий 2021	СТРАТЕГІЯ ЄС З АДАПТАЦІЇ ДО ЗМІНИ КЛІМАТУ	Перетворити Європу на кліматично стійке суспільство до 2050 року, повністю адаптоване до незворотних наслідків зміни клімату.
Липень 2021	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КЛІМАТИЧНИЙ ЗАКОН	Кліматична ціль до 2030 року - скорочення чистих викидів парникових газів щонайменше на 55% порівняно з 1990 роком, з чітким визначенням внеску скорочення та абсорбції викидів.
Травень 2022	План RePowerEU	План містить стратегії, спрямовані на поступову ліквідацію залежності ЄС від російських викопних видів палива до кінця десятиліття, спираючись на реалізацію Європейського зеленого курсу

сучасна політика Європейського Союзу в галузі «озеленення» будівельних послуг являє собою інтеграцію підходів декарбонізації будівель, циркулярної економіки та сталого виробництва і споживання з акцентом на енергоефективність.

Витяг ініціатив, політик та комюніке Зеленої Угоди ЄС, які регламентують та впливають будівництво (переклад ключових елементів попереднього слайду)

Будівельна галузь постраждала навіть більше за інших, працювати дистанційно є неможливим в силу самої специфіки будівельного виробництва.

Серед головних наслідків впливу пандемії COVID-19 на будівельну галузь фахівці називають:

- порушення торгових і транспортних ланцюгів ;
- перебої у виробництві та постачанні будівельних матеріалів;
- нехватку робочої сили внаслідок карантинних заборон та рівня захворюваності;
- зростання цін на пиломатеріали та іншу сировину,;
- фінансові втрати через затримки та невідповідність термінам поставки з причини форс-мажорних обставин;
- вимушені скорочення штатів працівників

Пандемічна криза будівельного ринку ЄС

- у квітні 2020 р. в Європі близько 30 % виробників інженерно-будівельного обладнання перебували на стадії закриття та банкрутства, ще 30 % підприємств галузі скорочували обсяги виробництв.
- Тоді європейське будівництво пережило безпрецедентний спад, знизившись на 25,9 %. Частково відновити кризові втрати вдалося вже у травні 2020 р., коли показник піднявся на 20,4 % й відтоді невпинно, але повільно зростав протягом наступних місяців.
- У січні 2022 р. рівень виробництва був на 1,9 % вищим за рівень лютого 2020 р. – останній перед локдауном

Який сектор будівництва ЄС є
найперспективнішим щодо
вкладу у Зелений Перехід ЄС?

Реконструкція

Нове будівництво

Ремонт та
техобслуговування

Будівництво об'єктів
цивільної інженерії

Який сектор будівництва ЄС є найперспективнішим щодо вкладу у Зелений Перехід ЄС?

СЕКТОР БУДІВНИЦТВА ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

Взагалі у цій сфері впровадження зелених технологій виглядає СКОРІШЕ ВИНЯТКОМ, ніж правилом.

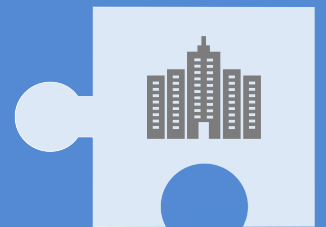
- Навіть в Європі небагато міст можуть похвалитися наявністю сталих цивільних споруд. Яскравим прикладом може послугувати стадіон у німецькому місті Фрайбург-ім-Брайсгау, дах якого увінчує найбільша у світі сонячна енергоустановка.
- Так, міська влада Фрайбургу витрачає на заходи проти кліматичних змін 12 млн євро щороку.
- І це та розкіш, яку мешканці можуть собі дозволити, адже Фрайбург входить у трійку найдорожчих за рівнем життя міст Німеччини.

Який сектор будівництва ЄС є найперспективнішим щодо вкладу у Зелений Перехід ЄС?

СЕКТОР НОВОГО БУДІВНИЦТВА відрізняється найбільш продуктивними результатами в галузі переходу на зелені стандарти.

- за результатами опитування голів будівельних компаній, близько 47 % респондентів зазначили, що до кінця 2021 року 60 % проектів їхніх компаній буде реалізовано у напрямі «озеленення».
- Директива ЄС про енергоефективність будівель, ст. 9 якої встановила, що до кінця 2020 р. усі нові споруди повинні мати нульові або дуже низькі потреби в енергії.
- На європейському ринку зеленого будівництва сьогодні спостерігається лідирування нежитлового сегменту, до якого належать торгові та інші комерційні споруди, офісні будівлі, отельні та спортивні комплекси, установи освіти та охорони здоров'я тощо. Частка цих споруд на ринку в 2020 р. становила 78 %

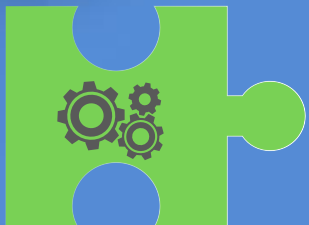

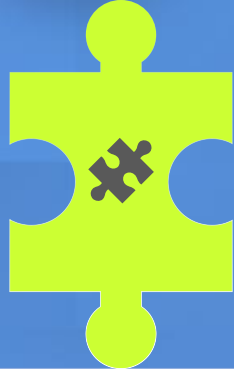
Який сектор будівництва ЄС є найперспективнішим щодо вкладу у Зелений Перехід ЄС?

СЕКТОР РЕМОНТУ І ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ,

як видається, не відіграє великої ролі в процесі переходу до стандартів зеленого будівництва.

- окремі аспекти – вибір будівельних матеріалів для ремонту, додавання зелених насаджень, дотримання екологічних стандартів лакофарбових покриттів – можуть бути оцінені як внесок до «озеленення» загального стану будівлі,
- але взагалі ремонтно-технічні роботи не спроможні кардинально змінити показники сталості споруди.

Який сектор будівництва ЄС є найперспективнішим щодо вкладу у Зелений Перехід ЄС?

СЕКТОР РЕКОНСТРУКЦІЇ

є найбільш проблемним, але водночас потенційно найбільш продуктивним у справі зеленого переходу

! 87 млн європейців мешкають у будинках, середній вік яких перевищує 30 років (65 % усього європейського фонду будівель).

Реноваційні практики: - утеплення підвальних приміщень;

- влаштування теплоізоляції на горищному перекритті;
- установка/ заміна теплогенератора;
- установка/ заміна водонагрівача (сонячний колектор на даху);
- Установка / заміна радіатора;
- Установка / заміна системи теплої підлоги;
- Установка / заміна системи механічної вентиляції;
- установка / заміна системи охолодження приміщення (кондиціонера);
- установка фотоелектричної системи (сонячні модулі на даху);
- установка (автоматичної) системи затінення вікон;
- монтаж нових освітлювальних установок (ламп)

ЯК ЦЕ МАЄ ВІДБУВАТИСЬ?

- Для досягнення амбітної мети щодо декарбонізації до 2050 року модернізації має підлягати 97 % житлового фонду Європи. Однак на практиці реконструкція щороку торкається лише 11 % 😞
- Глибокій реконструкції піддається не більше 1,2 % будівель, тоді як цей вид реконструкції має становити 70 % від загального обсягу.
- Після пандемії Європейською Комісією було запропоновано стратегію «Хвиля оновлення для Європи – озеленення наших будівель, створення робочих місць, покращення життя» : подвоєння щорічних темпів енергооновлення протягом наступних 10 років.

Дякую!